

Organizacja monitoringu

Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych jest zorganizowany na 3 poziomach: instytucja finansująca (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), instytucja zlecająca (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska), wykonawca monitoringu (jednostka bądź konsorcjum jednostek realizujących zadania zlecone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska). W każdym cyklu monitoringowym wykonawca monitoringu wyłaniany jest zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. Od 2015 roku każdy z komponentów monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych, tj. monitoring gatunków roślin, monitoring gatunków zwierząt oraz monitoring typów siedlisk przyrodniczych, realizowany jest w ramach odrębnego projektu i ma niezależnego wykonawcę. Każdy z wykonawców monitoringu powołuje kierownika i opiekuna projektu oraz wyznacza koordynatorów głównych i krajowych, a także ekspertów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań. Opis zadań realizowanych przez poszczególne jednostki przedstawiono na poniższym schemacie organizacyjnym.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych jest zorganizowany na 3 poziomach: instytucja finansująca (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), instytucja zlecająca (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska), wykonawca monitoringu (jednostka bądź konsorcjum jednostek realizujących zadania zlecone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska). W każdym cyklu monitoringowym wykonawca monitoringu wyłaniany jest zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. Od 2015 roku każdy z komponentów monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych, tj. monitoring gatunków roślin, monitoring gatunków zwierząt oraz monitoring typów siedlisk przyrodniczych, realizowany jest w ramach odrębnego projektu i ma niezależnego wykonawcę. Każdy z wykonawców monitoringu powołuje kierownika i opiekuna projektu oraz wyznacza koordynatorów głównych i krajowych, a także ekspertów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań. Opis zadań realizowanych przez poszczególne jednostki przedstawiono na poniższym schemacie organizacyjnym.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Jedna z głównych instytucji finansowych wspierających realizację krajowej polityki ekologicznej państwa. Finansuje szeroki zakres zadań w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej określonych Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, w tym również zadania związane z realizacją Państwowego Monitoringu Środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Wykonawca monitoringu

Instytucja odpowiedzialna za realizację zadań Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska. Zakres zadań PMŚ jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ oraz w wykonawczych programach PMŚ. Jednym z elementów Państwowego Monitoringu Środowiska jest Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych, którego przeprowadzenie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zleca wyłonionym wykonawcom.

Kierownik projektu

Jednostka bądź konsorcjum jednostek realizujących zadania związane z monitoringiem gatunków roślin lub gatunków zwierząt, lub siedlisk przyrodniczych zlecone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). Wykonawca monitoringu odpowiada za całość prac realizowanych w ramach projektu, w tym m.in. za koordynację, terminowość i prawidłowość wykonywanych zadań. Wykonawca monitoringu powołuje zespół osób: m.in. kierownika projektu, opiekuna naukowego projektu, koordynatorów głównych, koordynatorów krajowych oraz ekspertów, przy wsparciu których realizuje poszczególne zadania przewidziane w projekcie.

Opiekun naukowy

Osoba posiadająca doświadczenie w koordynowaniu prac badawczych lub monitoringowych poświęconych gatunkom roślin, gatunkom zwierząt lub siedliskom przyrodniczym objętym Państwowym Monitoringiem Środowiska. Kieruje zespołem osób wykonujących poszczególne zadania w ramach projektu oraz sprawuje bezpośredni nadzór nad jakością i terminowością przekazywanych produktów wytworzonych w trakcie realizacji poszczególnych zadań.

Koordynatorzy główni

Specjalista w dziedzinie nauk biologicznych bądź leśnych, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. Osoba posiadająca doświadczenie w koordynowaniu prac badawczych i wykazująca się znajomością zagadnień związanych z monitoringiem gatunków i siedlisk przyrodniczych potwierdzoną publikacjami naukowymi. Udziela niezbędnych konsultacji oraz służy pomocą w przypadku konieczności rozstrzygnięcia kwestii budzących wątpliwości, w szczególności dotyczących metodyk monitoringu i sposobu oceny stanu ochrony oraz reprezentatywności sieci stanowisk monitoringowych.

Koordynatorzy krajowi

Zespół osób, z których każda posiada wykształcenie przyrodnicze oraz doświadczenie w prowadzeniu prac monitoringowych zgodnie z metodykami stosowanymi w Państwowym Monitoringu Środowiska. Każdy z koordynatorów krajowych odpowiedzialny jest za koordynację, terminowość i prawidłowość wykonywanych zadań w zakresie przyporządkowanego mu przedmiotu monitoringu, tj. gatunku (np. widlicz alpejski, modraszek arion) lub typu siedliska (np. kwaśne dąbrowy, jeziora lobeliowe). Koordynator krajowy jest również zobowiązany do nadzorowania i koordynacji prac prowadzonych przez wszystkich ekspertów przypisanych do danego przedmiotu (pojedynczego gatunku lub siedliska) oraz do weryfikowania, jako pierwszy stopień kontroli, prawidłowości i kompletności wypełnionych przez ekspertów formularzy terenowych z przeprowadzonego monitoringu na danym stanowisku.

Eksperci lokalni

Zespół osób, z których każda posiada odpowiednie kompetencje w zakresie prac monitoringowych zgodnie z metodykami stosowanymi w Państwowym Monitoringu Środowiska. Każdy z ekspertów lokalnych odpowiedzialny jest za terminowość i prawidłowość przeprowadzenia badań na stanowisku monitoringowym zgodnie z zapisami metodyki i/lub zaleceń koordynatorów i/lub Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, jak również za prawidłowe i kompletne wypełnienie formularza terenowego z przeprowadzonego monitoringu na danym stanowisku.

Eksperci pomocniczy

Osoby wspomagające ekspertów lokalnych w prowadzeniu prac na stanowisku lub towarzyszące im podczas prowadzenia badań ze względów bezpieczeństwa, w sytuacjach gdy badania wykonywane są na stanowiskach siedlisk wodnych lub stanowiskach położonych w terenie o dużym nachyleniu podłoża, lub na niestabilnym gruncie.